

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Capio Vårdcentral Östermalm

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2020-02-04

Datum

Stockholm

Ort

Gösta Eliasson och Saad Rammo

Inspektörer

Styrkor

- Engagerad drivande ST läkare grupp
- Samanhållning i personal grupp
- Trevligt arbetsklimat
- Engagerad handledare .
- Närvarande och engagerad chef
- Tillgängliga tydliga regionala rutiner för hur en ST utbildning bedrivs med stöd från studierektorsnätverk.

Svagheter

- Viss utrustning saknas på vårdcentralen för mängdträning för ST läkarna såsom öronmikroskop, rektoskop och utrustning för gynundersökning.
- Viss selektion i patientsammansättningen.

Förbättringspotential

- Fortsätta fördela patienterna till ST läkarna utifrån utbildningssyfte så att deras mottagning blir allsidig.
- Öka användningen av kompetensvärderingsmetoder såsom 360-gradesbedömning , Mini-CEX och specialistkollegium.
- Handledning på handledning bör ges då ST tränar på handledning av läkarstudenter. Återkoppling bör ges på hur handledningen fungerat.
- Fokusera på utveckling av ledarskapkompetens. ST läkarna kan t ex ges ökade möjligheter att leda team, ta hand om ett ansvarsområde , leda ett möte , delta i arbetet i vårdcentralens ledningsgrupp .
- Förtydliga de individuella utbildningsprogrammen. ST läkarna bör beskriva hur de avser uppnå den kompetens som krävs för varje delmål på ett konkret o detaljerat sätt.
- Införskaffande av öronmikroskop och gynundersökningsutrustning.

STRUKTUR

A Verksamheten

En privat driven vårdcentral med cirka 13 000 listade patienter i Östermalm, med dominerande äldre befolkning. Mycket trevligt arbetsklimat, tydliga rutiner hur ST utbildning ska bedrivas. 5 allmänläkare (4 omräknat till heltidstjänster). 3 ST-läkare. Ej eget ansvar för BVC eller sjukhem, men hemsjukvård ingår i uppdraget.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning och instruktion. Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns. Tillgängliga tydliga regionala rutiner för hur en ST utbildning bedrivs.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

ST läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats och IT-baserade kliniska beslutsstöd.

Öronmikroskop och gynstol saknas. Sådan utrustning krävs för att uppnå normal nationell utrustningsstandard. Åtgärd krävs

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.

Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.

B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.

D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen som följs upp årligen och revideras. SR innebär en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare. Leg läk med sikte inställt på ST saknas.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i målbeskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

EHandledning och uppföljning

Alla ST läkare har inplanerat handledningssamtal en timme en gång per vecka. Används oftast för att diskutera patient fall. Verksamhetschefen håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna. Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling görs.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer samt möjligheter att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Samtliga föreskrifter, allmänna råd och kvalitetsindikatorer är uppfyllda.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

2020-11-19

Återkoppling efter SPUR inspektionen 20-02-04 på Cario VC Östermalm

Tack för ert besök och de förberedelser och den eftertanke som följde med besöket. Vi är glada att ni uppmärksammat klinikens höga kvalitet i termer av bl.a personalkontinuitet, gott arbetsklimat och närvarande ledarskap.

Ni riktade kritik (punkt C) mot frånvaron av öron-mikroskop, rektoskop och gyn-stol på mottagningen. Kritiken är förståelig i ljuset av att alla ST läkare i allmänmedicin skall tränas för att tjänstgöra i hela landet, såväl storstad som glesbygdsmiljö, och därmed behöver full kompetensbredd.

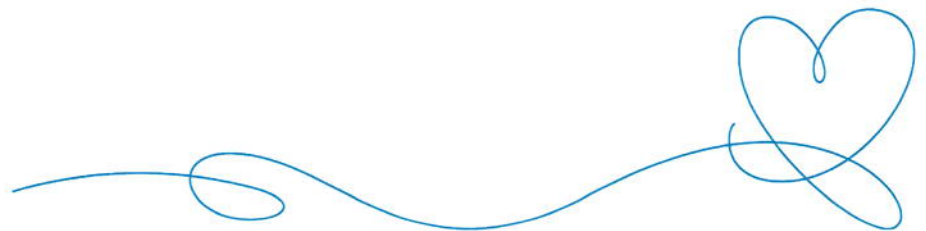
Gällande öron-mikroskop har vi i första hand undersökt marknaden för detta genom närbelägen ÖNH mottagning. Vi hade under våren ett begagnat mikroskop i sikte. Sen försvann den möjligheten varför vi nu accepterat tanken på en större investering i ett nytt öron-mikroskop, och hoppas ha detta på plats under vintern. Vi har tagit in 2 offerter.

Gällande rektoskop är detta också under införskaffande.

Gällande gyn-stol/gyn-undersökningar kommer alla våra ST läkare i kontakt med detta under sin obligatoriska gynekologiska sidoutbildning. Det säkerställer att alla lär sig "hantverket" innan de blir färdiga specialister. Kvinnor i storstaden söker sällan vårdcentralen för gyn-undersökning. Således ser vi inte behovet vare sig ut utbildnings- eller patientperspektiv att införskaffa gyn-stol på mottagningen.

Vidare framhöll ni vikten (under punkt D) av att läkare som vikarierar före ST har handledning och tillgång till utbildning. Vid tillfället då ni besökte oss hade vi ingen läkare som var vik före ST, men senare har vi anställt en sådan. Han har, i likhet med ST, handledning varje vecka, och tar även del av vissa utbildningsaktiviteter.

Under punkt E tog ni upp målet att ST-läkares sidoutbildning följs upp och vi anser att våra respektive ST- handledare gör det i handledningssituationen. Där uppmärksammas progress och kunskapsluckor och ST läkarens ansvarsområden och befogenheter ändras i takt med denna analys.

Återkoppling efter SPUR inspektionen 20-02-04 på Capio VC Östermalm

Slutligen noterar vi att ni under punkt G påpekat värdet av att vissa ST-läkare får presentera sina individuella arbeten i vetenskaplig tidskrift eller vid vetenskapligt möte.

Så har hittills inte skett men genom klinikens prenumeration på vetenskaplig tidskrift (New England journal of Medicine) håller vi ett levande samtal på läkarmöten om vetenskapliga publikationer, med nödvändig träning i naturvetenskapligt förhållningssätt, som vi tror är en bra grund för fortsatt utveckling.

Med vänliga hälsningar

Marie Erlandsson
Verksamhetschef

Ida Lekberg
Medicinskt ansvarig läkare

